

Trøndelag Teater 72/73

**NOK
SEX,
TAKK!**

Pianosalget fordoblet på 3 år . . .

særlig takket være

GRÖNDAHL - NORDISKA

pianoer i særklasse

Pianostemmer John Solem - teknisk leder av pianoavdelingen.

Anbefalt
av de norske
pianistene
Kjell Bækkelund,
Robert Levin
og Kåre Siem.

3 saler fulle av pianoer

Olaf T. Ranum

Olav Tryggvasons gt. 18, Trondheim

Nok sex, takk!

av Anthony Marriott og Alistair Foot

I programmet:	Forfatterne	side	2
	Den europeiske farsens historie	»	6
	Den erotiske konstens betydelse	»	10
	Teatrets utbygging	»	14
	Teaterkommentar	»	15
	Om det komiske — — —	»	20
	Det gode menneske fra Sezuan	»	24
	Lille Eyolf	»	27
	Barneteatret	»	29
	Andre teatre	»	31

Trøndelag Teater

Administrasjon:

Arne Aas	(teatersjef)
Ole Disen	(økonomisjef)
Knut Jensen	(produksjonsleder)
Håkon Qviller	(teatersekretær)
Kari Bjerve Wold	(pressesekretær)
Tove Dahle	(salgssekretær)

Styre:

Willy Svarverud	(formann)
Svend Hokstad	
Kaare J. Tapper	
Olaf C. Taxt	
Aud Ørvig	
Kristian Engan	

Anthony Marriott og Alistair Foot kom til teatret etter først å ha skrevet for en rekke andre media, — hver for seg og i samarbeid. Det var impresario John Gale som først oppfordret dem til å prøve med et scenestykke. Deres første skuespill var «Uproar In The House» som i 1967–69 gikk i London i nesten to år sammenhengende. Deres andre skuespill «Sign Here Please» bygget over en russisk farse av Valentin Kataev, var en sørgelig historie, den gikk bare i to uker.

Fellesproduksjon nr. 3 er ennå ikke presentert, «I Must Become A Father Madam», og «No Sex Please, — We're British-» er deres 4. produkt. Et femte stykke fikk tittelen «The Loving Egg Cup», og det ble deres siste.

Alistair Foot ble nemlig plutselig syk under innstuderingen av «No Sex, Please» og døde like før urpremieren i Edingburgh. Han ble 40 år gammel og fikk oppleve bare syv år med suksess i showbusiness. Tidligere hadde han et godt navn som journalist.

Athony Marriott, som også er i 40-årene, har vært over 20 år i show-bransjen, først som skuespiller og siden som forfatter.

Her er plakaten for London-forestillingen som trakk fulle hus i over ett år på Strand Theatre.

By arrangement with Send Manor Trust Ltd.

JOHN GALE

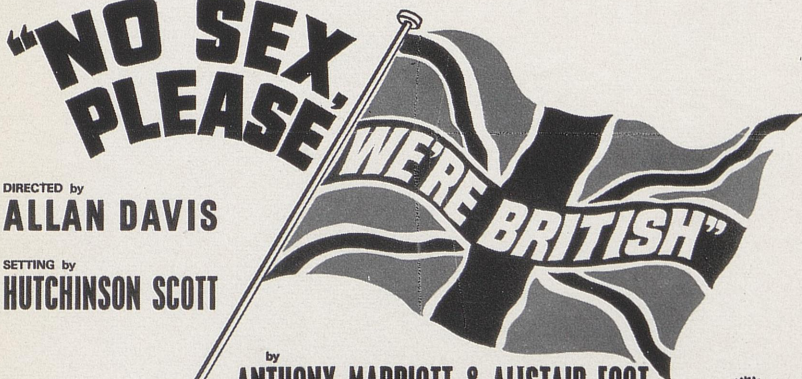
(for Volcano Productions Ltd.) presents

MICHAEL CRAWFORD
LINDA THORSON **SIMON WILLIAMS**
AND
EVELYN LAYE

"NO SEX PLEASE"

DIRECTED by
ALLAN DAVIS

SETTING by
HUTCHINSON SCOTT

by
ANTHONY MARRIOTT & ALISTAIR FOOT

with

RICHARD CALDICOT

GORDON WHITING

DAVID SHAW

VIKKI RICHARDS

MELANIE JANE

and **DENNIS RAMSDEN**

STRAND

THEATRE ALDWYCH, W.C.2 Phone 01-836 4143

PROPS: SEND MANOR TRUST LTD.

LICENSER & MARK DIRECTOR: R. L. WELLS, P.C.A.

EVGS. 8.00 SATS. 5.45 & 8.30 MATS. (at reduced prices) THURS. 3.00

"HYSTERICALLY FUNNY"
—Harold Hobson,
Sunday Times

NOK SEX, TAKK!

Et tverrsnitt gjennom europeisk farse — Av Otto Homlung

Pantalon, en av de mest kjente skikkelser innen den italienske maskekomedien fra 1550-tallet og fremover.

Kirken i middelalderens Frankrike benyttet teatret i sin forkynnelse av evangeliene, først gjennom mysteriespill foran kirkenes alter hvor såvel jule- som påskebudskapet fikk sin sceniske anskuelse. Men for å live opp publikum i den noe langsommelige form for religiøs forkynnelse, snek det seg inn små burleske stykker som etter hvert fikk så dominerende plass at teatervirksomheten måtte flytte ut på kirketrappen. Og det ble stadig flere komiske innslag til å fylle ut stykkene med — Ordet farse kommer da også av det latinske verbet «farcire» som betyr å stoppe, fylle. Det var også litt av noen smakssensasjoner som ble budt publikum! Farsens mennesker oppførte seg langtfra moralsk, men likevel ikke verre enn i satyrspillene som i det klassiske Hellas ble oppført som en avsluttende befrielse etter de mektige tragediene. Den franske farses anonyme mestere var seg neppe tradisjonen fra satyrspillet bevisst, men de kunne bygge på en levende folkelig tradisjon fra to av antikkens burleske komedietyper: mimen og atellanerfarsen, og mer konkret kunne de søke støtte i det hjemlige narrespill — sottie — som var en sketsj ofte med et tendenesiøst anstrøk. Den fantastiske 1400-tallsfarsen om advokat Pathelin er et konkret resultat av denne tradisjon.

Sin funksjon som mellomspill beholdt farsen i 1500-tallets profane renessanseteater. I England ble det kalt «interlude», i Italia «intermezzo» og i Spania «entremes». En tysk og nordisk form overvintret i det såkalte fastelavnsspillet — og her feiret Hans

Sachs store triumfer – men teaterhistorisk mer betydningsfull ble den form for farse man fikk gjennom det italienske improvisasjonsteater, *commedia dell'arte*. Herfra gikk en rekke typiske farsemotiver inn i Molières diktning for videre befordring til etterverdenen først og fremst representert av Ludvig Holberg og italienerne Gozzi og Goldoni. På 1800-tallet oppsto den vane å innlede en teaterforestilling med et enklere publikumsstykke, en såkalt «lever de

Radering fra 1620 av Jaques Callot som er en av vår tids kilder for viten om *commedia dell'arte*.

rideau» eller «curtain riser», det skapte en etterspørsel etter korte, vittige farser som i en relativt stereotyp form har konservert genren i det kommersielle teater. Mange av farsens moderne genier har imidlertid valgt et noe annet formsprog, filmens Chaplin og brødrene Marx arbeider med mimens urgamle virkemidler samtidig som de bærer nye veier. De fikk mange beundrere blant surrealistene og også hos de senere års absurdister. I Becketts «Mens vi venter på Godot» anskueliggjøres opplevelsen av tilværelsens meningsløshet med en situasjonskomikk fullt på høyde med Buster Keaton, og i «Stolene» leser man i Ionescos sceneanvisninger at den gamle mannen skal klø seg i hodet akkurat som Stan Laurel gjorde det. Dette stykket er også av forfatteren betegnet som en farse, men vel å merke: en tragisk farse. Og når man trekker forbindelseslinjen fra Arnold og Bach til våre dagers modernister, er forskjellen kanskje ikke så stor.

I mai 1968 åpnet Lunds Konsthall i Sverige «The First International Exhibition of Erotic Art». Senere ble den vist i Århus i Danmark, men til Norge kom aldri denne meget omtalte kunstmønstringen. Katalogen var en hel bok, skrevet og redigert av initiativtagerne Eberhard og Phyllis Kronhausen. Dette er et utdrag fra forordet i katalogen.

Renessanse-kunstnerne brukte ofte bibelske motiver. Jacopo Tintoretto: Susanna og de gamle menn (1560–62).

Låt oss fundere over hvilken betydelse den erotiske kunsten kan ha. Før det første tycks erotisk kunst alltid ha varit en væsentlig sida av konstnerligt skapande, alltifrån civilisationens början. Redan grottmålningarna från förhistorisk tid visar figurer med framträdande könsorgan. Det samma gäller de sk «fruktbarhetsgudinnorna» från Mellersta östern, som dateras till flera årtusenden före vår tidsräkning och andra förhistoriska föremål som beskriver kopulerande människor eller djur — allt detta visar att människans könsorgan och den fysiska föreningen av könen varit föremål för människans särskilda intresse och starkt fångslat hennes fantasi sedan urminnes tider — motiveringen må ha varit religiös eller inte.

Det är därför knappast överraskande att den erotiske kunsten erbjuder ett utomordentligt bra material för studiet av sexuella vanor och sexualattityder i äldre kulturer. Detta gäller i synnerhet när vi saknar dokument som i fråga om de prekolumbianska folken i Latinamerika eller öborna i Stilla havet eller stammarna i Afrika, etc. Men även där vi har en omfattande litteratur — som från det gamla Egypten eller det antika Grekland och Rom — kan ett fåtal erotiska konstföremål avslöja mer än samtliga skrivna dokument. Detsamma gäller det äldre Kina, Japan eller Europa. I samtliga dessa fall ger oss den erotiske kunsten utomordentligt värdefulla kulturhistoriska upplysningar som vi annars skulle vara utan. Förutom att vara en spegel för sexuella sedvänjor i olika kulturer är den erotiske kunsten också en av de rikaste källorna

Indisk tempelskulptur. Vishnu og Lakshmi (10.–11. årh.).

tör studiet av sexualpsykologi, sexuella fantasier och sexualpatologi, som finns. Inte ens den erotiska litteraturen kan, hur värdefull och facinerande den än i sig må vara, konkurrera med konsten när det gäller fantasikraft eller omedelbarhet. Det är det övertag bilden har över varje annat uttrycksmiddel.

För att nämna ett exempel: tidlig japansk erotisk konst (låt oss säga från mitten av 1600-talet) visar mycket mer nakenhet än konsten från senare perioder och från och

Satyrer og menader. Gresk vasemaleri.

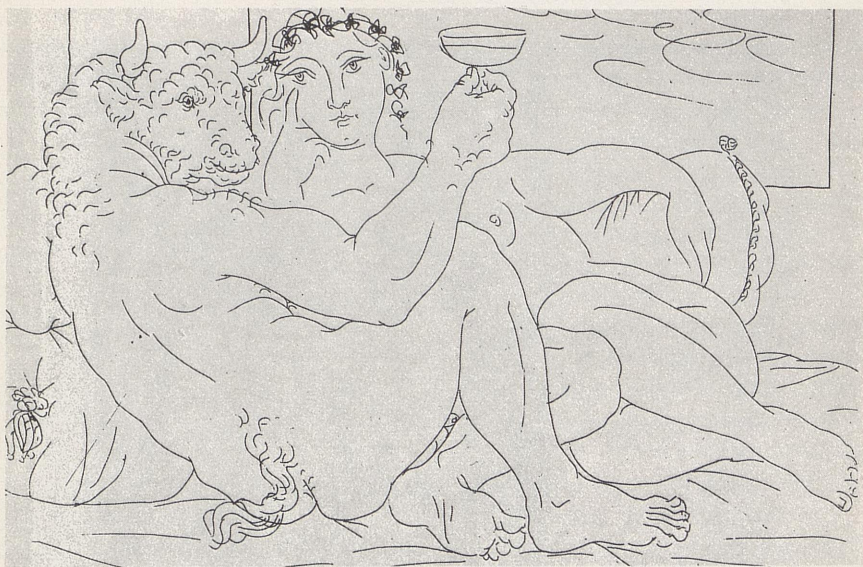

med senare hälften av 1700-talet betaraktas inte den nakna kroppen utan den delvis skylda som erotisk mest eggande, vilket också resulterade i att vissa klädesplagg som t ex den kvinnliga kimonon blev i hög grad erotiserade.

Analogt kan vi finna slående etnografiska skillnader mellan olika kulturers sexpsykologi. Japanerna brukar vanligen t ex betona genitalierna och deras erotiska bildframställningar, sätter dem i fokus, oberoande av bildens tema i övrigt. Det är lätt att konstatera att denna betoning av genitalia ofta chockerar västerlänningen, som lätt blir upprörd eller förlägen inför en så storslagen

sexanatomi. I motsats till detta betoner den kinesiska konsten aldrig genitalia utan fäster i stället större avseende vid den erotiska atmosfären i hela situationen och vid sådana detaljer som den erotiska lindningen av kvinnornas fötter.

Utöver dessa historiska och kulturetnografiska jämförelser erbjuder den erotiska bildframställningen också möjligheter att studera den psykologiska könsskillnaden mellan manliga och kvinnliga konstnärer, som ofta behandlar sexuella motiv från helt

Picasso: Minotaurus med beger i handen og ung kvinne. 1933.

olika känslomässiga utgångspunkter. Och det gäller också jämförelser mellan homosexuellt respektive heterosexuellt lagda konstnärer. Även här kan den erotiska konsten ge värdefulla upplysningar mellan sexuellt «normala» och sexuellt «abnorma» konstnärtyper.

Därmed har vi nämnt några av de faktorer som klart och övertygande visar det vetenskapliga värdet och nyttan av erotisk konst. De understryker hur utomordentligt fruktbart studiet av denna konst kan vara för den historiska, konsthistoriska, sociologiska, sexologiska och jämförande etnografiska forskningen.

Men den erotiska konsten skall givetvis lika litet som konst i allmänhet behöva söka sitt existensberättigande som vetenskapligt

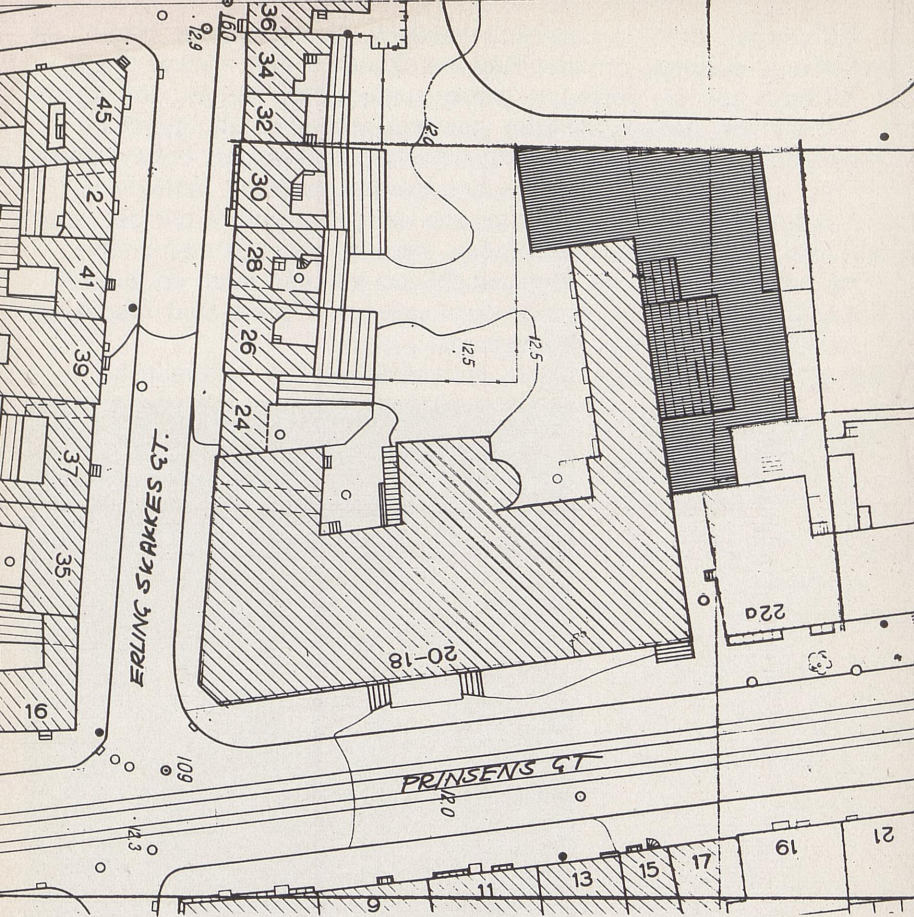
forskningsobjekt. Den existerar därför att den helt enkelt svarar mot mycket djupa och primära mänskliga behov: för konstnären ger den möjlighet att uttrycka sexuella känslor, önskingar, behov, fantasier – och genom att dessa behov visualiseras och delas med andra blir de «socialiserade», tämjda, och kommer under kontroll. På så vis når man en dubbel psykologisk effekt för producent respektive konsument.

Trots dess ofrånkomliga terapeutiska

Max Walter Svanberg: Kyskheten och frestelsen i tio faser. 1962.

effekter för individen likaväl som för samhället som helhet, har den erotiska konsten nästan överallt någon gång varit utsatt för det strängaste sociala förtryck. Paradoxalt nog, om man accepterar den sociala nyttan av erotisk konst, finns i det ett slags olycksbådande logik i denne offentliga misstro mot sexualiteten i allmänhet och den erotiska konsten i synnerhet: ty om eroticism och erotisk konst kan vara utomordentligt befrämjande för samhällets mer sunda och konstruktiva strävanden, så måste de uppfattas som i högsta grad negativa för några av dess mer neurotiska och destruktiva sidor.

TEATRETS TILBYGG

Spørsmålet om Trøndelag Teaters fremtid er brennaktuelt. Planer for et tillegg for malersal, snekkerverksted, kulisselager etc. er nå godkjent og finansieringen i orden. En realisering av disse planene vil bedre arbeidsforholdene ved Teatret i stor grad. Men noen løsning på publikums plassmangel gir den ikke. I skrivende stund er alle teaterabonnement utsolgt, altså før sesongen er åpnet for hovedscenens vedkommende!

Denne situasjonsplanen viser tilbygget (mørkt skravert felt) mot Leüthenhaven. Det lyse skraverte området er bebygget område på teatrets tomt i dag.

Arkitekt for tilbygget er Knut Bergersen.

Og så er tiden inne til å ønske dere alle hjertelig velkommen til en ny sesong med Trøndelag Teater. Sesongen 1971/72 ble et fabelaktig publikumsår med rundt regnet 145 000 tilskuere på de forskjellige forestillingene her i byen og på turné. Dette tallet, som er overlegent det beste i Trøndelag Teaters lange og tradisjonsrike historie, underbygger vår tro på Trondheim som teaterby og på trønderne som interesserte, men også kresne publikummere. Vi tolker denne enorme oppslutningen (som vi i parentes bemerket håper skal bli enda mer overveldende i året som kommer) som en tillitserklæring fra trønderne til sitt teater. Det er vårt håp at dette tillitsforholdet skal vedvare i sesongen 1972/73. Vi vet jo at det er særdeles vanskelig å sette opp et repertoar som tilfredsstillende alle våre publikummere hele tiden, men på den annen side er det et spørsmål om dette egentlig er noe å trakte etter. Skulle man forsøke noe slikt måtte man nødvendigvis gå inn for en slags største felles multiplum-linje — det vil si å kjøre relativt trygt og således invitere til en positiv, men lunken holdning fra publikum. Da heller irritere litt iblant, men irritere på en måte som forhåpentligvis virker som en stimulans til egen tenkning og til å vekke motforestillinger.

Fjorsesongens repertoar varierte mellom Hamlet og Sommer i Tydal, mellom Et Dukkehjem og Den Herskende Klasse, mellom Soldat Svejk på hovedscenen og Buss på By'n, Kongen Dør og Tilstanden på Teaterloftet. Vi tror vi er på sikker grunn når vi hevder at dette er et repertoar som et hvilket som helst større teater med stolthet kunne vise frem.

I år stiller vi etter min oppfatning ikke svakere. Mesteparten av repertoaret vil vel nå være kjent gjennom abonnementsbrosjyren, gjennom aviser og radio. Jeg vil

Nok sex, takk!

av Anthony Marriott og Alistair Foot

Oversatt av Johan Fillinger

Regi: Håkon Qviller
Scenografi: Anna Gisle
Lys: Bjørn Høyem

Scenemester	:	Audun Solbu
Lysmester	:	Bjørn Høyem
Inspisient	:	Peter Berg
Frisør	:	Bill Carlsson
Rekvisitør	:	Birgit Sæther
Sufflør	:	Ma Reitan

Plakat og programomslag : Per Fjeld

Programredaksjon	:	Kari Bjerve Wold
Ansvarlig utgiver	:	Arne Aas
Foto	:	Roar Øhlander

Peter Hunter, avdelingssjef	:	Arne Aas
Frances Hunter, hans kone	:	Mona Jacobsen
Eleanor Hunter, hans mor	:	Eva Lunde
Brian Runnicles, underkasserer	:	Svein Wickstrøm
Leslie Bromhead, bankdirektør	:	Kristian Hefte
Vernon Paul, politifullmektig	:	John Yngvar Fearnley
Arnold Needham, bankinspektør	:	Thor Hjorth-Jenssen
Susan	:	Gørli Mathisen
Barbara	:	Ragnhild Sølvberg
Budet	:	Peter Berg

EN PAUSE

Skandinavisk premiere 19. september 1972.

likevel gå det raskt igjennom her, fordi jeg mener det viser en spennvidde og en interessedifferensiering som etter min oppfatning er nødvendig når det gjelder å bygge opp et godt repertoar. Vi starter altså på Teaterloftet med Lille Eyolf av Henrik Ibsen og umiddelbart etter dette åpner barneteatret sine porter med Pang-Pang! en ellevill westernparodi. Så fortsetter vi med åpning på hovedscenen, med den løslupne engelske farsen Nok sex, takk, der bare tittelen skulle være nok til å antyde at her blir det løyer. I samme ånde- drag må jeg også nevne I Bakvendtland, med sanger og tekster av Alf Prøysen. Denne forestillingen for barn skal gjeste i distriktet, først og fremst på skoler. Og så har vi endelig dukketeatret. For første gang har Trøndelag Teater opprettet sitt eget dukketeater, og sammen med andungen, reven og pinnsvinet og alle de andre i Den Lille Andungen, skal nok de minste barna få store opplevelser.

Dette var den første store bølgen. Alle disse stykkene ble påbegynt før sommerferien og blir de første tilbudene på teatret. Etter dette følger så på hovedscenen Det Gode Menneske fra Sezuan av Brecht, Geografi og Kjærlighet av Bjørnsson, Peer Gynt av Ibsen (med Nationaltheatrets Espen Skjønberg som gjest i den store tittelrollen) og så avslutter hovedscenen med Bør Børsson mot sommertider 1973. På Teaterloftet følger vi opp Lille Eyolf med et nytt stykke av teamet bak Buss på By'n, Hallvard Lydvo og Håkon Qviller, og denne gang vil de ta for seg kvinnens plass i vårt samfunn. Etter jul følger så Harold Pinters Dengang, med Mona Hofland som gjest. Dette stykket dreier seg om to kvinner og en mann – og et tilbakeblikk på et samliv. Med andre ord, kvinnen, samlivs- og kvinnesaksproblematikken blir satt i fokus på Teaterloftet i sesongen som nå åpnes.

Denne raske gjennomgåelsen av repertoaret skulle antyde tilstrekkelig om den allsidige virksomhet vi gir oss i kast med. Så håper jeg da at vårt program skal falle i vårt publikums smak, og ønsker dere alle vel møtt i teatret.

Arne Aas.

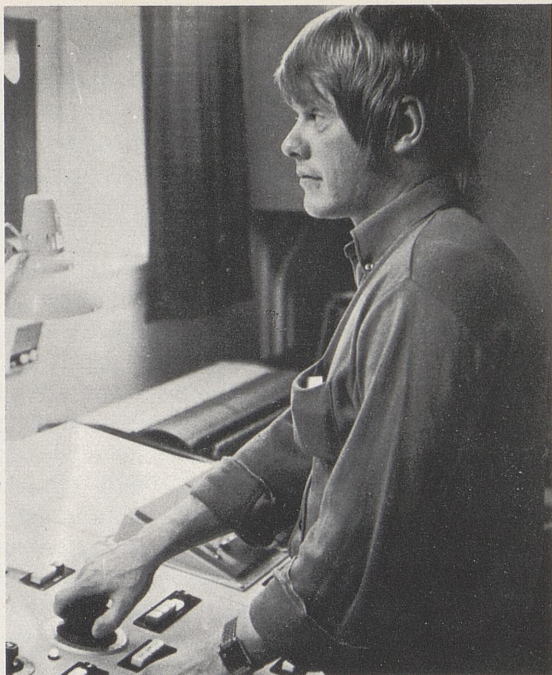
NOK SEX, TAKK! – regissøren Håkon Qviller med Susan (Gørli Mathisen) og til venstre Barbara (Ragnhild Sølvberg som er nyankommet fra Rogaland teater).

Det var i 1900 den franske filosofen Henri Bergson (1859–1941) skrev sin berømte studie «Le rire. Essai sur la signification du comique»). Den kom ut på Tanums forlag i 1971 i serien «Idé og tanke». Fra Bergsons «Latteren» tillater vi oss å gjengi dette:

Hva betyr latteren? Hva er i grunnen det lattervekkende? Hva kunne tenkes som fellesnevner for en gjøglergrimase, et ordspill, en vaudevilleforveksling og en forfinet komediescene? Hvilken destillasjon vil kunne gi oss den blivende essens som preger så vidt forskjellige fenomener med enten sin plumpe lukt eller sin fine duft? De største tenkere helt fra Aristoteles har stanget mot dette lille problem, som alltid trekker seg unna bestrebelsene, glir bort, forsvinner, reiser seg igjen, – en ufor-skammet utfordring til den filosofiske spekulasjon.

Det finnes intet komisk utenfor det område som er strengt menneskelig. Et landskap kan være vakkert, tiltalende, sublimt, intetsigende eller stygt, det ville aldri være lattervekkende. Man kan le av et dyr, men da fordi man har oppdaget en menneskelig holdning ved det eller et menneskelig uttrykk. Man kan le av en hatt; men det man da morer seg over, det er ikke et stykke filt eller strå, det er den form mennesket har gitt den, det menneskelige lune den har tatt preg av.

Hva skyldes det at en så viktig kjensgjerning i all sin enkelthet ikke i større grad har fanget filosofens interesse? Mange har definert mennesket som «et vesen som kan le». De kunne like gjerne ha betegnet det som et vesen som fremkaller latter: for dersom noe annet vesen eller en død gjenstand klarer dette, da er det på grunn av likhet med mennesket, en pregning fra menneskets side eller takket være en menneskelig måte å bruke gjenstanden på.

Vår nye lysmester heter Bjørn Høyem, innfødt trondheimer med Trøndelag Teater som arbeidsplass siden 1968. Han overtok ved sesongens start etter Oscar Ottersen som var teatrets lysmester siden 1937.

Bill Carlsson, vår tidligere gjestedanser, kom ekspress fra Stockholm for å overta frisyrene til NOK SEX, PANG-PANG og LILLE EYOLF. Så snart vår faste frisør er tilbake fra permisjon, fortsetter Bill Carlsson sin nye karriere i hjemlandet.

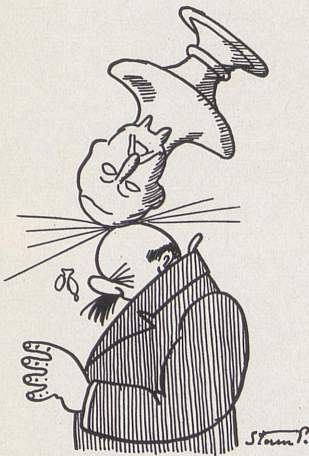
Vi vil så nevne som et ikke mindre bemerkelsesverdig symptom den ufølsomhet som vanligvis ledsager latteren. Det synes som om det komiske bare klarer å skake oss når det slår an mot en sjel med helt rolig og jevn overflate. Indifferensen er dens naturlige miljø. Latterens største fiende er følelsen. Jeg vil ikke si at vi ikke kan le av en person som f. eks. inngir oss medfølelse eller endog fyller oss med hengivenhet. Det vil da bare være nødvendig å glemme denne hengivenhet noen øyeblikk, å få denne medfølelse til å tie. I et samfunn av rene intelligens-mennesker vil man sannsynligvis ikke gråte mer, men le ville man kanskje fortsatt gjøre. Derimot ville ensidig følsomme sinn, om de tilpasset seg en livets harmoni hvor alle hendelser gav følelsesfylt resonnans, hverken kjenne til eller forstå latteren. Forsøk et øyeblikk å interessere Dem for alt som sies og for alt som gjøres; innbill Dem at De handler med de handlede, føler med de følende, la kort sagt Deres medfølelse få utfolde seg mest mulig: som ved et trylleslag vil De se hvordan de letteste ting får tyngde og hvordan et alvorlig skjær legger seg over alt. Frigjør Dem nu, vær en livets likegyldige tilskuer: ikke så få dramaer vil da forvandles til komedie. Vi behøver bare stoppe ørene til for musikken i en dansesal, så forekommer de dansende oss straks latterlige. Hvor mange menneskelige handlinger vil klare seg gjennom en tilsvarende prøve? Og ville vi ikke oppleve at mange av dem plutselig skiftet fra alvor til spøk om vi isolerte dem fra den følelsenes musikk som ledsager dem. Det komiske krever altså for å oppnå full virkning, en slags forbigående bedøvelse av hjertet. Det henvender seg til den rene forstand.

Men denne forstand bør være i kontakt med andre intelligenser. Det er det tredje faktum vi vil vende oppmerksomheten mot. Man vil ikke innse det komiske om man følte seg isolert.

Det synes som om latteren trenger et ekko. Lytt nøye til den: det er ingen artikulert, klar og begrenset lyd, det er noe som vil

Daumier: Opprinnelsen til den homeriske latter (de salige guders uopphørlige latter).

Uventede situasjoner kaller ofte på latteren.

forlenges ved å forplante seg fra sted til sted, noe som begynner med et utbrudd for å fortsette med rulling, som torden i fjell. Og likevel får ikke dette ekko fortsette i det uendelige. Det kan klinge innenfor en aldri så stor sirkel: selve sirkelen blir ikke derfor mindre sluttet. Vår latter er alltid en gruppes latter. De har kanskje opplevd, på tog eller ved vertshusbord, at de reisende fortalte hverandre historier som måtte være komiske for dem, for de lo hjertelig av dem. De ville ha ledd som de om De hadde vært med i deres selskap. Men siden det ikke var tilfelle, hadde De ingen lyst til å le. En mann ble en gang spurt hvorfor han ikke gråt ved en preken der alle andre utgjød tårer. «Jeg hører ikke til i dette sognet,» var svaret. Det denne mannen tenkte om tårene, ville ha passet enda bedre på latteren. Selv om latteren anses for å være aldri så åpen og ærlig, så nærer den alltid et lønnlig håp om forståelse, jeg vil nesten si om delaktighet, hos andre leende mennesker, virkelige eller innbilte. Hvor ofte har man ikke sagt, at jo fullere teatersal, desto sterkere latter hos tilskueren? — Og på den annen side hvor ofte har man ikke kunnet notere at mange komiske effekter er uoversettelige fra ett språk til et annet, fordi de beror på skikker og idéer innenfor et bestemt samfunn? Men fordi man ikke har innsett betydningen av dette dobbelte faktum, har man betraktet det komiske rett og slett som noe besynderlig noe, til sinnets fornøyelse; og selve latteren har man holdt for et underlig og isolert fenomen uten forbindelse med den øvrige menneskelige aktivitet. Så har vi fått definisjoner som går i retning av å lage en abstrakt relasjon av det komiske, «intellektuell kontrast», «påfallende meningsløshet», etc., alt sammen definisjoner som — selv om de virkelig hadde passet på alle former for komikk — ikke på noen som helst måte ville forklare hvorfor det komiske får oss til å le. For hva skulle vel være årsaken til at denne spesielle logiske relasjon rister og skaker oss så snart den er registrert, mens alle andre lar oss forbli indifferente?

Mona Jacobsen

På hovedscenen blir høsten annen oppsetning «Det gode menneske fra Sezuan» av Bertholt Brecht. Mona Jacobsen spiller den store dobbeltrollen som Shen Te og fetteren Shui Ta, og ellers medvirker så å si hele teatrets ensemble.

Iscenesettelsen er overlatt svenske Kurt-Olof Sundström som bl. a. hadde ansvaret for Brechts «Småborgerbryllup» i norsk fjernsyn, og på TT satte opp «Kamerat Semjon» av Nikolaj Erdman sesongen 1970/71.

Musikken er ved Bengt Ernryd som komponerte den til Stockholm Stadsteaters oppsetning forrige sesong. Ernryd var mannen bak musikken til «Soldat Svejk» ved Trøndelag Teater i fjor høst.

«Det gode menneske fra Sezuan» ble fullført av forfatteren i 1940 og uroppført i Zürich i 1943. Brecht har latt mellomkrigstidens kinesiske kaos danne bakgrunn for historien, et Kina fullstendig uten kineserier, men hvor guder og flyvemaskiner ennå finnes side om side.

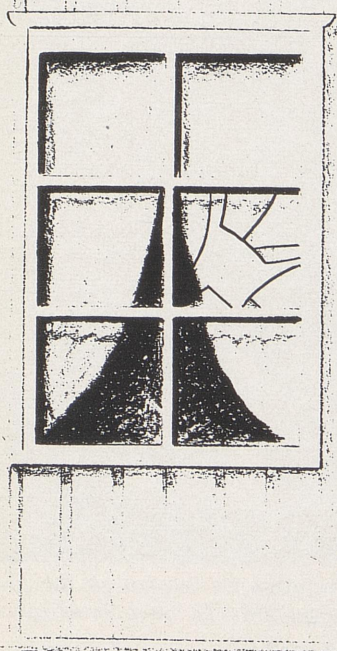
Heltinnen i Sezuan er en liten gatepike, Shen Te, den eneste som sier ja til å gi tre guder nattlosji. Gudene er kommet ned til Sezuan fordi de er urolige over alle klagene som er steget opp fra byen den senere tid. De har tatt følgende beslutning: Verden kan få fortsette som den er, hvis de finner tilstrekkelig mange gode mennesker som kan leve en menneskelig tilværelse. I Shen Te mener de å ha funnet ett, og de gir henne nok sølvpenger til å kjøpe en hel tobakksbutikk.

Fra Det gode menneske fra Sezuan på Stockholm Stadsteater sesongen 1971/72. Lena Granhagen og Gøsta Ekman.

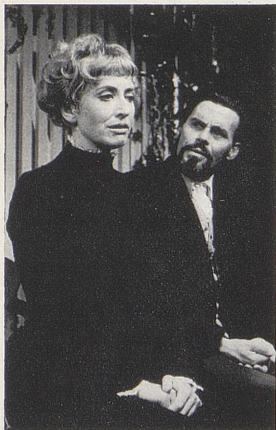
Shen Te vil gjerne gjøre godt mot alle sine medmennesker, men hun erfarer snart konflikten mellom det å være god og det å kunne overleve selv. Dermed finner hun opp sitt annet «jeg», fetteren Shui Ta, en rolle hun ikler seg når det er nødvendig å opptre hardt og bestemt for å skape orden i sakene. Forkledningen skaper atskillig forvirring. Situasjonen blir ikke mindre komplisert etter at Shen Te finner en ung mann som hun virkelig forelsker seg i. Og selv gudene makter ikke å finne svar på alle spørsmål om godhetens plass i verden. «Det gode menneske fra Sezuan» får premiere i første halvdel av november.

100 ÅR I GLASS

ANDR. L. RIIS · 1872 · 1972

For første gang presenterer Trøndelag Teater i høst en Ibsen-forestilling på Teaterloftet. Sesongen åpnet med «Lille Eyolf», et stykke som Trøndelag Teater aldri tidligere har spilt. Ekteparet Rita og Alfred Allmers spilles av Gerdi Schjelderup og Erik Øksnes, deres sønn Eyolf av Trond Lie, Alfreds halvsøster Asta av Ragnhild Hiort-høy, Ingeniør Borgheim av Svein Moen og Rottejomfruen av Julie Øksnes.

Gerdi Schjelderup og Erik Øksnes som Rita og Alfred Allmers.

Gjesteinstruktør for denne forestillingen er Otto Homlung som med sine 28 år allerede kan se tilbake på en rekke krevende oppgaver, bl. a. de to siste Festspill-forestillingene i Bergen. Det er imidlertid første gang Homlung arbeider for Trøndelag Teater.

Om «Lille Eyolf» skriver instruktøren i en programartikkel bl. a.:

«Først av alt er stykket en psykologisk rik analyse av kjærlighetens og ekteskapets vilkår. De idealer og illusjoner vi har og de forventninger og krav vi stiller til oss selv og andre. Videre hvordan vi klamrer oss til vår sivilisasjons myte om den hellige familie, hvordan barnet og kvinnen blir statussymboler og hvordan kvinnen satser hele sin tilværelse på ekteskapet og går helt opp i et mannsideal som mer betrakter kvinnen som et seksualobjekt enn som et menneske. En rik Ibsenproblematikk, aktuell og nær.

I «Lille Eyolf» kommer også barnets rolle sterkt inn i problematikken omkring ekteskapet som samlivsform. Her som et forkrøplet uttrykk for foreldrenes mislykkede forhold, istedenfor som barnet var tenkt, en frukt av familielivets lykke og harmoni. Og i desperasjon bruker faren barnet for å gi sitt eget liv en mening og en status. Foreldrekjærlighet som egoisme.

FOR RASJONELL FORSIKRING

UT Å REISE ?

FORSIKRINGSAKTIESELSKAPET

VESTA

ordner reiseforsikringen
lettvint og greit.

Avd.kontor: Lysholmgården, Trondheim.

Farmor Tjo-Hei (Eva Lunde) ordner opp med kjeltringene (Leif Skarra og Leif Jacobsen) i PANG-PANG på hovedscenen. Populær Norges-premiere på Skoleteatret.

Dukketeater på Teaterloftet, nytt av året på Trønø-lag Teater. Helga Wendelborg er kommet tilbake til TT etter en tids fravær og leder forestillingen. Den lille Andungen er skrevet av Birgit Strøm. Regi: Karel Hlavaty.

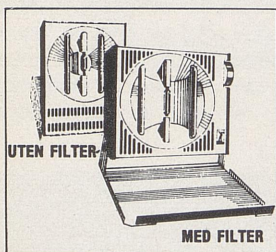

Gørli Mathisen og Jan Erik Berntsen drar ut til en rekke skoler med Alf Prøysens «I Bakvendtland». Regi: Rolf Daleng.

Behold mer av sommerfargen i vintermørket. Det er sunt!

ORIGINAL HANAU

HØYFJELLSOL

Med Original Hanau høyfjellsol er det lett å holde seg brun. Hele året.

En utmerket reflektor og en kraftig kvartsbrenner sørger for jevn farge.

Original Hanau høyfjellsol varmer også — infrarød varmebestråling kan benyttes separat. God for stive, ømme muskler. 2 apparater i ett.

Original Hanau høyfjellsol leveres i tre typer og føres av ledende elektriske forretninger.

NATIONAL THEATRET

Hovedscenen:

LOKE

av Peder W. Cappelen. Regi: Eva Sköld.

HVEM ER ERNEST?

av Oscar Wilde. Regi: Kjetil Bang-Hansen.

SPØKSONATEN

av August Strindberg. Regi: Stein Winge.

ET DUKKEHJEM

av Henrik Ibsen. Regi: Edith Roger.

DEN SPANSKE FLUE

av Franz Arnold og Ernst Bach.

Regi: Hans Dahlin.

Amfiscenen:

ALICE I UNDERVERDENEN

av Klaus Hagerup og Sverre Bergh.

Regi: Stein Winge.

FILANTROPEN

av Christopher Hampton. Regi: Janken Varden.

GENGANGERE

av Henrik Ibsen. Regi: Pål Løkkeberg.

BØR BØRSON JR.

av Harald Tusberg etter Johan Falkbergets roman. Regi: Sverre Udnæs.

RAGNHILDTREET

av Tormod Skagestad. Regi: Tormod Skagestad.

DET STIG AV HAV

av Tormod Skagestad. Regi: Tormod Skagestad.

Scene 2:

OM SJU JENTER

av Erik Torstensson. Regi: Ingebjørg Sem.

SKITNE HENDER

av Jan-Paul Sartre. Regi: Svein Erik Brodal.

I BAKVENDTLAND

av Alf Prøysen. Regi: Rolf Daleng.

SISTE RØDGLØDENDE ELSKER

av Neil Simon. Regi: Toralf Maurstad.

SNUSHANE

av Anthony Schaffer. Regi: Terje Mærli.

EN LYKKELIG BEGIVENHET

av Slawomir Mrozek.

Regi: Per Theodor Haugen.

Det Norske Teatret

Hovudscenen:

SKJÆRGÅRDSFLØRT
av Gideon Wahlberg. Regi: Erik Lassen.

FRU INGER TIL ØSTRÅT
av Henrik Ibsen. Regi: Elisabeth Bang.

JAN PALACH
av Erwin Sylvanus. Regi: Knut M. Hansson.

FRISTELSEN
av Kurt Flatow. Regi: Jon Lennart Mjøen.

CATILINA
av Henrik Ibsen. Regi: Svein Erik Brodal.

DON JUAN
av Molière. Regi: Otto Homlung.

SCHWEYK I ANNEN VERDENSKRIG
av Bertolt Brecht. Regi: Wolfgang Pintzka.

Lille scene:

DENGANG
av Harold Pinter. Regi: Sven Henning.

For barna:

TAREMAREBY
av Ingebrigt Davik og Asbjørn Toms.
Regi: Arne Jacobsen.

Hogaland Teater

ONKEL VANJA
av Anton Tsjekov. Regi: Sam Besekow.

HVEM ER ERNEST?
av Oscar Wilde. Regi: Merete Skavlan.

ASKEPOTT OG LILLEMUS-MEI
av Bjørn Endreson. Regi: Sverre Bentzen.

LA CENENTEROLA
av Rossini. Regi: Kenneth Tillson.

VALKYRIEN
av Richard Wagner. Regi: Lars Runsten.

CARMEN
av Georges Bizet. Regi: Ivo Cramer.

ANNE PEDERSDOTTER
av Edvard Fliflet Bræin. Regi: Lars Runsten.

HAUGTUSSA
etter Arne Garborg. Regi: Barthold Halle.

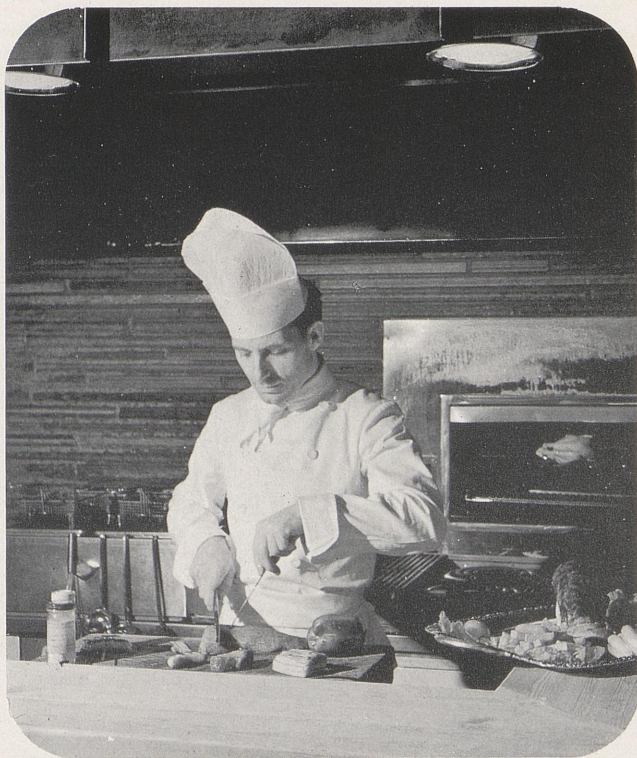
**DEN
NORSKE
OPERA**

Trøndelag Bildende
Kunstnere og Trøndelag
Teaters Kunstutlodning

Trekning 10. juli.

Jan Ludvig Brønnes: «Blå Natt» .. nr. 42118
Halvdan Brønne: «Blomsterpotter» » 42678
Sigmund Schjelderup Pedersen
«Malerisk landskap» » 41569

LYST PÅ GOD MAT

Teatergrillen

PRINSEN HOTELL

Ren varme - ren luft

BP PARAFIN

landets mest kjøpte, —
den gir ren varme til mer
enn 100.000 norske hjem

BP Parafin er markedets reneste.

I en spesiell prosess har vi fjernet
de stoffer som gir generende lukt og soting.

Derfor gir BP Parafin
renere forbrenning,
mindre vedlikehold av brenner og kamin,
bedre varmeeffekt,
helt uten generende lukt.

Parafin gir ikke luftforurensning.
BP Parafin er den fineste De kan få.

TENK VARME

Bestill idag.

EKKOFON-SERVICE — 24 TIMERS DØGNVAKT:

24 911 - 31 315

FOR KONTAKT I KONTORTIDEN MANDAG TIL FREDAG:

25 119 - 30 420

**NORSK BRÆNDSELOLJE A/S
TRONDHJEM**